

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 avč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadst.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12

Dvorni svetnik Šuklje — državni poslanec.

Državnozborni mandat, ki ga je bivši drž. poslanec g. Vencejz povrnil v roke svojih volitev, preide v roke bivšemu državnozbornemu poslancu, dvornemu svetniku g. Šukljeju.

Volitev se bo vršila še le dne 10. septembra, ali dotična volilna skupina je tako trdno domena katoliško-narodne stranke na Kranjskem — in ta stranka je proglasila g. Šukljeja svojim kandidatom —, da moremo že danes smatrati gospoda dvornega svetnika zastopnikom slovenskega naroda v centralnem parlamentu na Dunaju.

G. Šuklje se vrača v politično življenje in stopa zopet v parlamentarno aren. To je važen dogodek v slovenski politiki. O stalnosti g. dvornega svetnika v političnih nazorih se je možno prepričati, ali temu ni možno oporekati, da je to važna individualnost: po svoji politični minulosti, po svojih duševnih zmoglostih, po lastni mu neutajljivi naderjenosti in po parlamentariški rutini. To so svojstva, ki dajejo gotovost, da bo ta mož v hipu, ko stopi zopet v parlament, stal v prvi vrsti naše slovenske delegacije na Dunaju. Mi smo uverjeni, da bo Šuklje v visoki meri vplival na taktiko toliko naše „Zveze“ na Dunaju, kolikor na postopanje katoliško narodne stranke v domovini, da bo torej naša bodoča slovenska politika v veliki meri zavirana od dispozicij dvornega svetnika Šukljeja.

Al, komur je pripadla čast in moč, ta je prevzel tudi veliko odgovornost. Delovanje g. poslance Šukljeja kakor enega prvih voditeljev katoliško narodne stranke bo spadal odslej pred forum skupnega slov. naroda.

Minoli četrtlet je gospod dvorni svetnik v Katoliškem domu v Ljubljani razvijal svoj program. Isti je bil razdeljen — mi abstrahiramo namreč od politike osebne naravi proti narodno-nasprotni stranki in nje glasilu — v gospodarski in politiki del.

Z izvajanjem g. Šukljeja v gospodarskem delu njegovega kandidatskega govora se ne moremo baviti danes, v prvič, ker bi nas to predaleč zavelo, v drugo pa, ker predmet zahteva daljšega razmišljanja.

Pobaviti se hočemo torej s političnim delom v govoru g. Šukljeja. Priznati mo-

ramo odkrito, da nam njegova izvajanja ne zvene neprijetno. Zapisal je zbranim zaupnikom, da hoče biti svojim volilecem slovenski narodni zastopnik. V tem zmislu je priznal: da vpliv Nemcev med nami silno narašča, da nemški življenj med nami zadobiva premoč. Priznal je nevarnost, ki grozi slov. narodu od nemške ekspanzivnosti.

Le logično je bilo torej, da je obsojal vezanje z Nemci v sedanjih kritičnih časih kakor smrten greh in je priporočal, naj se zastopniki slovenskega naroda zvežejo z zastopniki drugih slovanskih plemen. Osebito markanten je bil ta-le odstavek v izvajanjih kandidata:

»Zmernost priporočam, državniško previdnost, toda združeno z ono jekleno, možato otlonostjo, katera tudi kroni in dinastiji ne prikriva, da smo i mi Slovenci naveličali se nekdanje pasje potrpežljivosti, da smo sicer vedno pripravljeni dejansko obelodaniti od prednikov svojih podedovano zvestobo, točno izvrševati svoje dolžnosti, da pa ob enem se živo zavedamo, da mora tudi krona in vlada njena nam nasproti natančno uživotvoriti naše ustavne pravice.«

To izjavo priobčujemo podčrtano, kajti ista involvira obsodbo, ki zadevuje tudi katoliško-narodno stranko, obsodbo tistega mejsebojnega sumničenja in obdolževanja od narodno-nasprotno do katoliško-narodne stranke in od te poslednje do one prve: kdo da ni dovolj dinastičen in avstrijsko patrijotičen! Bodite dinastični, bodite lojalni, ali ne usihajte se s svojim patrijotizmom, ker je to usiljevanje bolj uničevalo respekt pred nami, nego vse drugo!

Programatične izjave gospoda Šukljeja ne bi bile torej neugodne. Nadejamo se, da bo tudi taktično postopanje primerano programatični izjavi. A tu si usojamo posebno opozoriti gospoda dvornega svetnika, da naraščanja nemške moči med nami niso zakrivil le zveze z Nemci in sploh taktični grehi v parlamentarni areni, ampak godili so se usdni grehi v vsem našem javnem življenju, ki so naganjali vodo na mline nemštva. In to moramo izjaviti naravnost, da tudi minulost — katoliško-narodna stranka ni brez krivde — in še kake! Ona je bila kriva, da je slovenskemu

javnemu življenju dajal direktivo, ki velja še danes — cerkven dostojanstvenik, ki ni bil nič manje nemškega mišljenja, nego je haron Hein na Kranjskem, in ki je v naši domači politiki le služil istim ciljem, katerim sledi Koerber z izigravanjem parlamentarnih strank, isti Koerber, o katerem povdarja gosp. prof. Šuklje, da je tudi zakrivil se svojo politiko, da je za državo došel psihologični, zgodovinski, usodni trenutek: ko mora mi sliti na svojo rešitev! Obstanek države je v nevarnosti — je zaklical gospod Šuklje.

Mi pa zahtevamo od zastopnikov obeh naših strank, naj imajo posebno pred očmi, da je narodni obstanek našega naroda v nevarnosti. Za obstanek države, oziroma za nje rešitev bodo skrbeli gozdovi bajonetov, za obstanek našega naroda pa ne bo skrbel nikdo, če ne bomo skrbeli sami s pomočjo onih sokravnih zaveznikov, na katere je kazal tudi dvorni svetnik Šuklje! Našemu narodu grozi nevarnost — to je priznaval tudi on — od nemške invazije. Če bo torej poslanec Šuklje postopal dosledno svoji programatični izjavi, bo deloval v prvi vrsti na to, da bo njegova sedanja stranka podrejela v vsakem slučaju take potrebe svoj strankarski interes potrebam taktike, naperjene proti prodiranju nemštva v naše kraje! Dolžnost voditeljem obeh strank na Kranjskem je, da vplivajo na medsebojno razmerje v toliko, da bo možno skupno, kombinirano in koncentrirano bojevanje proti nemštvu. Najprvo naj poskrbe, da bo v naši osrednji pokrajini Slovenec gospodar, ker le tako bo moglo središče s primerno močjo podpirati pozicije ob meji.

Slovenska bodi naša politika in slovenska! A da si zasnujemo tako politiko, treba spoznanja, da dosedanja politika slovenskega naroda ni dovolj slovenska, in da so bili krivi na tem v obili meri tudi v stranki, kateri pripada sedaj dvorni svetnik Šuklje!

Ustvarjamo garancije pred silo germanizatorčne ideje, povsedeševane iz Berlina in Dunaja. Proti tej nevarnosti se moramo zgražati, naj se nam pa že bliža: ali po političnih, ali po poteh gospodarskega življenja, ali po vplivanju visokih cerkvenih dostojanstvenikov. Gosp. Šuklje je priznal to nevarnost. Iz tega pripoznaja mu narašča dolžnost. Čim bo njegovo delovanje prihajalo v navskrižje s to dolžnostjo, zvali ga bomo z vso pravico na odgovor pred forum

skupnega slovenskega naroda in tistih slovanskih plemen, katerih se je spominjal tudi g. Šuklje, kakor naši naravnih zaveznikov!

Politično društvo „Edinost“ v Trstu.

VABILO

JAVNI SHOD

kategora priredi

politično društvo „Edinost“

v „Narodnem Domu“ pri Sv. Ivanu
v nedeljo, dne 23. t. m.

DNEVNI RED:

1. Pogovor o nameravani otvoritvi talijanskih paralek v ljudski šoli v Sv. Ivanu;
2. Slučajnosti.

Začetek ob 5. uri popoldne.

Na obilno udeležbo vabi

Odbor.

Politični pregled.

V Trstu, 19. avgusta 1903.

Kriza na Ogrskem. Vlada je danes odpotoval v Budimpešto, kjer prično — ker je jutri na Ogrskem praznik sv. Štefana — menda v petek avdiencijske onih, ki so pozvani, da informirajo vladarja o položaju in mu povedo svoje mnenje, kako bi se dala rešiti kriza. Lista poklicanih je baje zelo dolga in so pozvani možje vseh barv in nijans.

Pred svojim odhodom z Dunaja pa je cesar zaslišal celo vrsto dostojanstvenikov civilne in vojaške stroke. Tem avdiencijskam se pripisuje velikanska važnost, sosebno tudi zato, ker je bil pozvan brzojavno s Češkega tudi prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand. Vest, ki jo je prinesel s tem v zvezi neki češki list, da misli namreč cesar Fran Josip odstopiti, treba vzeti za to, kar je, za plod domišljije v razburkanih časih, ali omejene avdiencijske na Dunaju so na vsaki način znak velike resnosti položaja, provzročene po vihnem zahtevanju Madjarov, kakor se more soditi o tej resnosti tudi po dejstvu, da je letos prvič, da je cesar moral pretrgati svoje letovanje v Islu radi političnih dogodkov v notranjem monarhiji.

Bog je čuval nad njo in nad nami, da je naletela na takšnega človeka, kakor ste vi.

A Svirski je rekel na to:

»Gospica Marija sama mi je povedala o težavnih razmerah, v kakoršjih živite in verjemite mi, gospa, da je to res sreča, imeti celo v podobnih razmerah takšno hčerko.«

»Da«, odvrnila je zadovoljno gospa Cervi.

»A med tem sem dolžen jaz vama obema hvalo, zakaj iskal sem in iskal zaman, kar mi je tu nakrat padla kakor z neba takšna glava. Sedaj sem že miren zaradi svoje slike. Moram se samo še zagotoviti, da mi moj vzor ne zbeži!«

Tako govore, izvelel je iz listnice tri sto frankov, na kar je silil gospo Cervi, naj jih sprejme, zagotavlja jo, da napravi tu kaj dobro kupčijo, kajti za sliko dobi, na hvalo gospici Mariji, obilno denarja. Na to je pa izrekel željo, da bi kaj rad spoznal »deda«, ker je imel zmerom veliko naklonjenost do starih vojakov.

Gospica Marija je stekla hitro v drugo sobo; čez trenutek se je začul ropot stola na kolesih in ded, katerega so očitno že poprej oblekli za sprejem gosta v vojaško suknjo z vsemi svetinjami, ki jih je pridobil v Italiji, je dospel v sobo.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Na svetlem obrežju.

Novela. Poljaki spisal H. Sienkiewicz.
Poslovenil Podravski.

VI.

Svirski je urno premeril deklo od nog do glave ter videl takoj, da dekle govori resnico. O revščini je pričalo vse, pričeni od klobuka in suknjice, tako ogujene, ali rajše tako ogorele, da je bilo mogoče razločiti ondi vsako nitko, pa do rokavice, takisto oguljenih in sešitih.

»Vrnite se sedaj, gospica, domu«, jej je rekel, »in povejte svoji materi, da je tu slikar Svirski, ki si želi, da mu služite kakor vzor za glavo pri izgotavljanju slike. K temu svojemu poročilu pa tudi dodajte, da ta slikar na priporočilo gospe Lageat prosi, da bi radi »pozovanja« prihajali z materjo vred v njegovo delavnico, za kar ponuja po deset frankov na dan.«

Gospica Cervi se je jela zahvaljevati, ne znajoča najti za to dovolj besed, pri čemur se je jokala z glasom, ki je bil poln radosti in solz. On pa, videl, kaj se godi v njej, je dejal:

»Dobro, dobro! Čez eno uro pridem. Vi se mi vidite kaj poštena deklica. Samo zaupajte mi, gospica. Po naravi sem res nekoliko medved, toda marsikaj znam razumeti.

Pomščemo pomoč za vse in zlo prejde. Še nekaj je! Nečem vam dati denarja takoj, da bi se vam ne bilo treba radi njega opravičevati, toda čez eno uro prinesem kolikor bo treba na ta račun. Tudi jaz sem že doživel marsikaj ter vem kaj pomeni to: urna pomoč. Nimate se, gospica, za kaj zahvaljevati, saj je to vse eno! Na avdiencije, dete — čez eno uro!»

Na to, poprašavši še po stanovanju, je spremil deklico po stopnjicah in po preteku ene ure je sel v kočijo ter zapovedal pognati proti stari Nici. Vse, kar se je bilo pripetilo, se mu je zdelo kakor nekaj tako posebnega, da ni zaal misliti na ničesar drugega. Pri tem je začutil takšno radost, kakoršna čuti vsak vrl človek, ki je postopal tako, kakor je dolžen postopati ter postal nekemu dobrotniku.

»Ako ni to poštena in dobra deklica«, si je mislil o gospici Cervi, »pa sem jaz najbolj bedast osel v vsej Liguriji.«

Toda on niti ni dopuščal, da bi se imelo pokazati kaj podobnega. Nasprotno, bil je zagotovljen, da je naletel na zelo pošteno žensko dušo ter bil ob enem vesel, da je ta duša zaprta v tako mladem in živahnem telesu.

Kočija je končno obstala pred staro in odrti hšo v bližini pristaje. Vrataca je dovolj prezirljivo pokazala Svirskemu stanovanje gospice Cervi.

»Praveca revščina!« si je mislil, stopajoč po strmih stopnjicah navkreber.

Čez trenutek je potkal na vrata.

»Prosim!« se je oglasil glas od znotraj.

Svirski je vstopil. Sprejela ga je ženska, stara kakih štirideset let, v črni opravi, vitka, otožna, medla, zlomljena očitno od življenja, toda ne imajoča na sebi nič nenavadnega. Poleg nje je stala gospica Marija.

»Vem vse in zahvaljujem vas z dušo in srcem!« je rekla gospa Cervi.

Tako govoreča, ga je prišla za roko in sklonila nizko glavo, kakor bi hotela poljubiti to roko. Toda on jo je urno odmaknil in potem, hoté razpršiti čim najpoprej svečano razpoloženje ter zlomiti led prvega spoznanja, se je obrnil k gospici Mariji in pogrozič jej s pretum, rekel z načinom davnega znanca:

»Aha! to je ta-le oseba izustila!...«

Gospica Marija se mu je namesto odgovora na to nekoliko otožno in v zadregi nasmehljala. Zdela se mu je zala, še zalša, nego je bila v delavnici. Zapazil je takisto, da si je zavezala okrog vratu nekaj lilast trak, katerega ni imela poprej. To ga je tudi ganilo kakor dokaz, da ga očitno še ne smatrajo za starega dedca, ker se lišpajo radi njega.

Med tem je gospa Cervi rekla:

»Tako je, Marica mi je povedala vse.

Niš se ne zna gotovega, kaj so sklenili na onih avdijskih. Toliko se pa more soditi po vesteh v listih s precejšnjo gotovostjo, da so se visoki vojaški krogi izrekli z vso odločnostjo proti vsaki koncesiji, ki bi — po njihovem mnenju — spravljala v nevarnost enotnost vojske. List »Reichswehr« — čegar zveze z vojaškimi krogi so notorične — pravi celo, da raje naj pride do popolnega ločenja, nego da bi ob dosedanjem razmerju dovoljevali Madjarom koncesije v vojski. Posebno je pa avstrijska vlada na tem stališču, da vprašanja koncesij v vojski sploh ni smeti rešiti enostransko, le po volji ograde strani, in ne da bi privolil v to tudi avstrijski parlament. Vojska je skupna stvar, o kateri — glasom nagodbe — morati sklepati obe polovici, ker stoji tudi obe polovici podpisali pogodbo.

Sedanjo krizo bo težko rešiti, ker nikdo se ne more odtežati spoznanju, da za rešitvijo v smislu madjarskih zahtev pridejo nedogledne posledice tudi v avstrijski polovici. Jako verjetno je, da smo v monarhiji že dospeli do mrtve točke, preko katere ni nobene druge poti več, nego — razbitje dualistiške oblike.

Prihoda je danes ves politični svet, tudi izven monarhije, z največjo napetostjo pričakuje vesti iz prestolnice ogrske.

Zopet krvavi dogodki na Hrvaškem. Celotno opozicijsko hrvaško listi upali so, da se po odstopu bana Khuena razmere na Hrvaškem spremenijo. Mi pa smo po nastopu novega bana, grofa Pejačevića, takoj izrazili mnenje, da se je na Hrvaškem dogodila le sprememba banove osebe, sistem pa da ostane dosedanj. Predvčerajšnji dogodki v Zagrebu nam dokazujejo, da se v svoji sodbi žalibog nismo varali. Na zapreziškem kolo dvoru so namreč na cesarjev rojstni dan poleg hrvaške izvesili tudi madjarsko zastavo, kar je zopet izkvalo odločno reakcijo od strani naroda. Kmetje so zahtevali, naj se madjarska zastava odstrani, a ker se tej zahtevi ni ustreglo, došlo je do viharne demonstracije. Orožniki so streljali na demonstrante ter dva kmeta ubili, enega smrtno, dva težko in 20 njih lahko ranili.

Izzivanje z madjarsko zastavo nadaljuje se torej tudi pod novim banom, grofom Pejačevićem, a grof Pejačević in madjarska večina naj se ne varajo: hrvaški narod ne bo miroval prej, dokler ne preneha kršenje njegovih pravic in krvavo žaljenje njegovega narodnega ponosa. Jugoslovanska kri je poseben sedaj, o dogodkih v Macedoniji, jako razburljiva in ni varno izvivati jo.

Ustaja v Macedoniji. Kakor smo že poročali, odposlala je bolgarska vlada vsem diplomatskim zastopnikom v Sredu spomenice, v katerih se popisuje turška grozovlada v Macedoniji. Nekateri listi prinašajo danes izvlečke iz to spomenice, ki pravi, da bolgarska vlada vestno zasleduje dogodke v Macedoniji. Spomenica je razdeljena v več delov, ki govore o grozodejstvih v vilajetih Solun, Bitolje, Skoplje in Drinopolje.

Človeku se kar jeziho lasje, ko čita to spomenico. Tudi najhujšemu nasprotniku Slovanov mora sočutje napolniti dušo, ko čita to spomenico. Prostor v našem listu nam žalibog ne dopušča, da bi to spomenico bolgarske vlade objavili doslovno, marveč se moramo omejiti na objavljanje le nekaterih slučajev iz solunskega vilajeta: V Serezu so šole že od 20. aprila t. l. zaprte, učitelji so ali zaprti ali izgnani. Istotako so zaprti vsi občinski svetovalec, občinski tajnik ter vsi uglednejši možje v občini. Vsi svečeniki se rešujejo okraja so v zaporu. Otroci se ne krščujejo in mrtvi se pokopujejo brez duhovnikov. Dne 23. aprila je prišla v bližino Banice ustaška četa.

Turški vojaki, ki so bili odposlani proti tej četi, pa so mesto čete napadli vas, jo uničili in 64 ljudi pomorili. — Petrič. Skoraj vsi svečeniki in učitelji so zaprti. Čarilovo so Turki oropali in skoraj vse tamošnje prebivalce so Bašibozuki (najkrvoločnejši turški vojaki) pomorili. Dne 6. maja je 120 turških vojakov napadlo vas Gornja Ribnica in so 5 možkih in 2 ženski do smrti izmučili. Dubovnika, ki je zanje prosil, so Turki nabili. V Jigumenu so kmata Trenčova skoraj do smrti izmučili ter mu pred njegovimi očmi onečastili ženo. Na to so Turki iz vasi pobrali vse, kar so mogli seboj nesti, vse drugo pa so zažgali in uničili itd. — Strumica. Vsi uglednejši možje tega okraja ter svečeniki in učitelji so zaprti. Škofa Geračinova so v njegovi hiši zaprti, njegovega tajnika pa so odvedli v ječo. — V vasi

Burjevo so Turki več ljudij pomorili in tri žene onečastili. — Nevrokop. Dne 21. aprila so zaprti najmanj najuglednejši meščanov. Vsi učitelji tega okraja so zaprti. Dne 1. maja so Turki v Baničinih več kmetov grozovito mučili. Dne 3. maja pa je bilo mučenih sto prebivalcev iz Skrebotova, med istimi je bil tudi osemdesetleten starček. V Osikovem sta bila dva kmata do smrti bičana. V Fotovištu so pet kmetov grozovito mučili in so jim za nohte zabodli le sene trake. Dne 21. sta bila v Tešovem dva kmata razčetrta. — Meseca julija je tikveški kajmakan besnel po 25 vaseh. Izvršil je se svojimi vojniki nad 300 grozodejstev. Neštevilno žensk je bilo onečastjenih. V vasi Gališta je polk turških vojakov onečastil vse tamošnje ženske, celotno otroke pod desetimi leti. A to so le nekatera izmed neštevilno grozodejstev iz solunskega vilajeta, navedenih v spomenici bolgarske vlade.

Iz skopeljskega vilajeta navedemo naj le par primerov: Dne 11. junija so v Skoplju zaprti ravnatelj tamošnjega učiteljskega, Kableševa, ker je imel v svoji biblioteki knjigi »Othello« in »Les Misérables«, kateri knjigi so turške oblasti smatrale za revolucionarno in obsodile radi tega Kableševa na enoletno ječo. Tudi neko 16 letno deklico so obsodili na eno leto ječe, ker so pri njej našli prepepe narodnih pesmi.

V Štipu so Bašibozuki z razbeljenimi železnimi drogi mučili kmata. Dne 2. junija so mučili kmata Milenkova, njegovo ženo, ki je bila že blizu poroda, pa so teptali z nogami. Ko se je radi tega njena mati pri tožila pri Hilmi paši, jo je isti zapodil, češ, da se laže.

Že to, kar smo tukaj naveli, je grozovito, a takih in slabših slučajev je v spomenici bolgarske vlade nebrojno. Na splošno se med drugim lahko reče, da so Turki zaprti vse tiste učitelje in svečenike, katere so mogli dobiti v pest. Svoječasno je obljubila turška vlada, da izpusti na svobodo učitelje, duhovnike in druge Bolgare, ki so po nedolžnem v ječi; ko se je pa od Turčije zahtevalo, naj izpolni svoje obljube, zahtevala je, naj oni, kateri hočejo biti izpuščeni na svobodo, položijo visoke denarne kavecije, ali pa naj za poroka dajo kakega — Turka. Toliko prvi, kolikor drugi pogoj pa sta popolnoma neizvršljiva, ker smešno bi bilo ob sedanjih razmerah iskati po Macedoniji denar, a še bolj smešno pričakovati od kakega Turka, da bi bil za poroka Bolgaru.

Tržaške vesti

Odprt grob. Z Reke nam prihaja žalostna vest, da je tamkaj po dolgi in težki bolezni umrla soproga gospoda Vatroslava Holza, gospa Lucija Holz, rojena Seogliu.

Širok slovenske domovine znanemu, jovijalnemu in prijaznemu možu, nekdanjemu sotrduku našega lista in prijatelju vseh tržaških Slovencev izrekamo iskreno sožalje na težki izgubi, ki ga je zadela. Pokojnici pa bodi lahka zemlja v hrvaškem Primorju!!

V Škledju dobimo — nemško šolo! Precej časa je že, ko smo — mi prvi — opozarjali, da se nekaj snuje, da dobimo v našem Škledju nemško šolo (!!) in da je tej nameri zagotovljena tudi naklonjenost naše e. k. vlade!

Tedaj so se nam nekateri naših posmehovali in rogali, češ, da o belem dnevu vidimo strahove. Današ se menda ne smejejo več, a mi se — tudi ne smejemo!

Listi javljajo namreč, da je tržaško namestništvo odobrilo spreminjenje pravila »Zdravženja za ustanovitev nemške šole v Škledju«.

Ta vest je najzgovorneji dokument k našemu včeršnjemu odgovoru na adresu »Slovenskega Naroda«. O je, je — nemška nevarnost!

A naši Italijani? Ali še ne odpro oči? Ali jim še ne pade z oči mrena — sovražstva proti nam? O, pride čas, ko bodo oni potrebovali naše pomoči! Samo gledajo na, da ne bo prepozno tudi za njih!

Mauronerjeva afeta. Znan slovenski rodoljub nam piše: Ozirom na vaš odgovor na obitavje v »Slovenskem Narodu«, daniste izkoristili Mauronerjevega škandala, dovolite mi, da tudi jaz rečem dve tri besede.

Torej »izkoristili« naj bi bili vi Mauronerjev škandal! To se pravi: peudentno težko pravdo naj bi izkoristili v politične in narodne namene. V svojem odgovoru ste dobro pogodili, rekši, da ravno zato, ker se

je od ugodnega izida pravde pričakovala korist tudi za narodno stvar, je zahtevala že previdnost, da ste se izogibali vsemu, kar bi utegnilo škoditi. In v tem pogledu moram zabeležiti, da so mi opetovano zatrjale jako odlične osebe, da je ravno kričavo postopanje lista »Sole« mnogo koristilo — Mauronerju. Prav tako, kakor hoče »Slov. Narod«, je »Sole« izkoristil afero in je temu primerno škodoval dobri stvari!

»Izkorišča« naj se tam, če je gotovo, da bo »izkoriščanje« koristilo. Če pa ima škoditi, je tem bolje, čim manj se izkorišča.

Vega je naš! G. prof. Hauptman se je mudil več dni v Moravčah nabral potrebno snov v farnih maticah, ogledal rojstni kraj Vegov, in je tako po trudopolnem delu temeljito dokazal ravno ob 100 letnici Vegove smrti njegovo slovensko pokoljenje. S tem mu je pač postavil spomenik »aere perennis«, trdnjši in lepši, kot iz marmorja in bronu. Baron Vega je naš! To pa je treba svetu še na drug način pokazati.

Po »Slov. Nar.«

Relata refero. Po mestu se širi govoric, da se je tradicionalna veselica v bošketu povodom rojstnega cesarjevega dne letos opustila zato, ker se je »določalo, da se od neke strani — a neirredentične — namerja porabiti to priliko za demonstracijo proti namestniku grofu Gočesu.

Je li kaj in koliko resnice na tej govorici, — to se seveda odteza naši kontroli.

Tržne lope v Trstu? Neki puljski list javlja, da je župan dr. Sandrinelli naložil mestnemu uradu, naj izdela načrte, da se na trgu »Goldoni« (lesni trg) zgradijo velike tržne lope.

V ime higijene. Da tržaško mesto — ali bolje: občinska uprava ne časti ravno posebno goreče boginje — Snage, o tem se lahko na prvi pogled prepriča vsakdo, ki hodi po tržaških ulicah. Vsaki ptujec, ki pozna moderna mesta, je gotovo neprijetno dirnen po nesnagi, s katero so uprav pokriti sesebno tržni prostori, in pa tudi ulice in tratoarji.

Res je seveda, da je Trst trgovsko mesto; a istotako je res, da se v Trstu manj nego malo stori za snagaost mesta. Tržaška občinska uprava se drži v tem oziru — turških manir. Kakor se n. pr. v Carigradu prepušča čiščenje ulic — tolпам divjih psov, tako se to sitno delo v Trstu prepušča — burji. Žal, da ta huda žena ulice samo pometa, a s pravlja ti prah in pometati pa morajo — radi ali neradi — ubogi pasanti in sicer v svoja pljuča in svoj želodec, a dober del te cestne nesnage morajo odnašati s sabo: v očeh, lasih in na obleki. Za prijetnejše delo bi občinska uprava pač ne mogla izkoristiti svojih podložnih — kaj ne?! Pa šalo na stran! Vsakdo mora priznati, da je čiščenje ulic v Trstu docela nepopolno, neracionalno, kakor je neracionalno vse magistratovo gospodarstvo.

Naravnost nezaslišano je, da je magistrat v enem letu prihranil tisoče in tisoče od svote, ki je bila dovoljena za vzdrževanje — snage. Ako bi se v modernem trgovskem mestu svota, določena v ta namen redno in visoko prekoračala — bi to bilo docela umljivo, da, hvalevredno! A da se na isti hrani in šteti na očitno hudo škodo prebivalstva — to pa je že prav — tržaško! Človek ne ve, ali bi se jezil ali smejal, ko vidi na daleč okoli po enega samega pometarja, kako zamišljeno in kakor nevede praska s svojo metlo po tleh — ravno kakor bi kdo z žlico morje izplival. »Tržaško« je tudi to, da se blato, ob dežju h kraju pogrebljeno, pušča cndi ležati v kupih — dokler pride burja in raznese isto na vse štiri strani.

Da so ista gotova železna zatočišča — bodisi stoječa, bodisi v zidu pritrjena — za moderno mesto, posebno ob tako visoki temperaturi, kakor vlada po leti v Trstu, nekaj škandaloznega in nezaslišanega — o tem so dilo razsodni in — estetični čitatelji sami. Naravnost opozarjam le na ono »hišico« ob »rdečem mostu«, v katere neposrednem obližju se nahaja trg za zelenjavo in sadje ter se v sezoni prodajajo cele in razrezane melone..

A glavno, radi česar pišem te vrstice, prihaja sedaj. Kdo še ni videl, v kakšnih vozeh se dovažajo v naše mesto — meso! Pred nedavnim nasje obiskala žena nekega obrtnika iz Ljubljane in ta dokaj priprosta žena je menila zmagavaje z glavo: »Snažno pač ni vaše mesto. V Ljubljani je pač praznično nasproti temu... Ali najbolj ostudno se mi je

zdelo, ko sem videla, kako so pripeljali meso pred neko mesnico. Voz je bil že tako grd, da bi se ga mogel še konjedec sramovati! In tisti možki, ki so meso nosili so bili čez in čez zamazani s staro in svežo krvjo, da se jim je napravila škorja na obleki. Še pokrivalo jim je bilo vse zamazano s krvjo. V Ljubljani bi takega nesnažnega mesarja pač karala policija. In kako so nosili meso, kar na golih ramah, ko bi vendar morali spodaj položiti čist prt... Sicer pa meso samo izgleda tako neukusno-črno in krvavo... Oprostite, ali nehoti mi je prišlo na misel, kakor da je konjedec pripeljal svoje blago za — menažerijo«.

To je ostra ali čisto primerna sodba. Le pomislimo, kako daleč dovažajo meso iz klavnice, pomislimo, da vozovi drdajo po tržaških ulicah, in končno, da so ti vozovi tako slabo zakriti, da prihaja na meso ves grdi polični prah ter istotako — muhe, ki so malo preje posedale bog ve kje... Voz in tiste ostudne cape ob straneh — vse je kar pokrito s pravadno nesnago.

Dobro je označila ta voz naša postrežnica, češ: »V Trstu se v res lepših vozeh vozijo — smeti, nego meso«. Tudi v mesnicah je meso izpostavljeno poličnemu prahu in ostudnim muham. Zato tudi ni čudno, če se poleti skoro ne dobiva mesa brez zgaženih muh in zapljk, ki se navadno drže skrite v kaki kotanjci v mesu ali kosti, tako, da je prav lahko mogoče, da prihajajo v juho, ako si gospodinja ali kuharica ni vzela truda in časa, da je meso skrbno preiskala in umila.

Lepo morajo biti razmere tudi v klavnici. Po mesu se da sklepati, da se z živino ne ravna ravno — kako bi že rekli — skrbno...

Vsekako bi bilo nujno potrebno, da bi se tržaško časopisje intenzivneje začelo zanimati za čistost mesta ter za one razmere, za katere bi se imel zanimati tržni komisariat... V vseh modernih mestih vrši časopisje to nadzorovalno delo in prebivalstvo mu je hvaležno za to. Saj se tu ne gre le za estetiko, marveč tudi za nekaj, kar je vsakemu neprecenljivo za zdravje!

Nova opera na slovenskem odru. Iz ljubljanskih listov posnemljemo, da je uprava slovenskega gledališča v Ljubljani vsprejela opero »Peter Svačić« našega tržaškega mladega komponista g. Josipa Mandića, sina uglednega g. dr. Frana Mandića. — Mlademu gospodu čestitamo na tem lepem vspehu.

Kam smo prišli v arzenalu avstrijskega Lloyda? Prejeli smo: Pred nedolgo sem bil prišel v Trst in sem hotel porabiti to priliko da si ogledam arzenal avstrijskega Lloyda. Došel sem do vrat in vprašal vratarja uljudbo, da-li bi si mogel ogledati arzenal? Ker pa je bilo vprašanje stavljeno v slovenskem jeziku je odgovoril vratar surovo: »Noj n o k a p i m o š č a v o, n o j š e m o — č i t a d i n i t e«

In potem je došel še drug vratar, ki je zopet odgovoril osorno, da ne umeje — ščavo!

Takov nesramen odgovor sem dobil od vratarjev v arzenalu družbe, ki vleče bogate subvenceje iz blagajne države, torej iz žepov davkoplačevalcev, med katerimi jih je menda tudi nekaj, ki pripadajo istej narodnosti, kateri pripadam tudi jaz! Torej celotni vratarji v zavodih subvencioniranih od države, so — avstrijska specialiteta! V smislu obšega slavofobnega zistema — to se umeje! Tudi v arzenalu avstrijskega Lloyda ne odločajo — kakor je to že tradicionalno v našem splošnem vladnem sistemu — oziri na fakične razmere in potrebe, ampak celo vratarji morajo služiti v to da na mesto uredeb, ki bi odgovarjale realnosti, vladajo — fikcije. V našem slučaju je seveda fikcija ta, da v tej deželi Slovanov ni in če jih je kaj, naj se ne oglašajo, marveč naj drže vodo v ustih ter naj molče in naj — plačujejo.

Postulat najelementarnejše obzirnosti do slovenskega prebivalstva, oziroma do slovenskih obiskovalcev Lloydovega arzenala, in še posebno tudi postulat praktične potrebe bi bil, da so vratarji Lloydovega arzenala zmogni deželnih jezikov!

Faktično pa je tako, da nas ti podrejeni organi še zasramujejo. Bržkone vedo, da — smejejo!!

No hvaležno moram priznati, da se je potem eden arzenalovih orožnikov vse drugače, poštenje in dostojneje vedel. Sam me je vprašal, kateri jezik želim govoriti in mi je potem, vode me po arzenalu, vse lepo razlagal v našem jeziku.

Toda najzajadnjeje za duh, ki veje v tem arzenalu je — kakor sem pozneje doznal iz zanesljivega vira — ta, da so prej imeli vratarja, ki je govoril 4 jezike, a so ga pod pretvezo, ki je bila naravnost iz trte izvita, odpustili, da so namestili človeka, kakor — je gosti opisan. A nisem povedal še vsega. Doznal sem tudi da je oni, kije znal 4 jezike, dobival plačo mesečnih 45 gld, temu pa, ki zasramuje slovensko narodnost, so povišali plačo na 80 gld!!!

Tako se godi slovenskemu obiskovalcu v Lloydovem arzenalu. Vi slovenski davkoplačevalci pa le pridno sezajte v žep, da bo avstrijski Lloyd dalje dobival državne subvencije!!

Novo poslopje za redarstveno ravnateljstvo. Redarstveni uradi so se že preselili v novo poslopje v ulici Caserma.

Na pročelju nima nava palača redarstvenega ravnateljstva nikakega nadpisa, notri pa so vsi nadpisi trojezični, torej tudi slovenski, med tem, ko so bili v dosedanjem poslopju redarstvenega ravnateljstva vsi nadpisi izključno italijanski in je na človeka delalo utis, kakor da je že v bližnjem italijanskem kraljestvu, ko je stopal po stopnicah in hodnikih te hiše. Tudi samoitalijanski nadpisi na redarstvenem ravnateljstvu spadajo torej že v dobo minolosti a novi trojezični nadpisi pomenjajo nov korak proti narodni enakopravnosti našega naroda na tržaškem ozemlju. Upamo, da se bodo sedaj naprej tudi v uradih redarstvenega ravnateljstva spoštovale pravice našega naroda istotako, kakor se spoštojuje na tablah nad uho v te urade.

Občinski zdravnik v Rojanu se je preselil na Škorkljo hrt. 51.

Nova Tržačana. Na podlagi zakona za domovinske pravice od leta 1896. sta zadobila domovinstvo v Trstu Vekoslav Černigoj iz Lokave pri Ajdovščini in Anton Batsgel iz Kamenj na Vipavskem.

Na znanje, kogar se tiče. Gosp. Pavel Pestotnik, stanujoči v ulici Acquedotto 23, nam poroča, da mu je magistratni sluga prinesel pozivnico na orožne vaje, glasečo na njegovo, Pestotnikovo ime, ter je isto izročil nekemu trgovskemu pomočniku, mesto da bi bil vročil isto osebi, na katero je bila naslovljena!

Tudi potrdilo v dotični vročilni knjigi je dal podpisati omenjenemu pomočniku.

Naslovljenec je sicer pravočasno prejel omenjeni poziv, toda, lahko bi se dogodilo, da bi ga ne bil prejel. A potem?! Oni, ki imajo besedo v sličnih stvareh, naj ukrenejo potrebo, da se tako nepravilno postopanje odpravi, drugače se lahko pripeti, da ne bodo po krivdi zanikernežev magistrata trpeli nedolžni ljudje, bodi že, da jih zadene občutna kazen, ali pa da imajo vsaj razne sitnosti.

Javna zahvala. Predsedništvo »Delavskega podporaega društva« se najtopleje zahvaljuje vsem, ki so kakor si budi pripomogli k divnemu moralnemu vspehu sobotne zjutranje in popoldanske slavnosti.

Posebe se zahvaljuje slavnemu »Slovenskemu pevskemu društvu« za krasno petje pri sv. maši in na popoldanski veselici.

Na veselici »Delavskega podpornega društva« so darovali, oziroma preplačali vstopnino gg. Delkot Karol 1.60 K, Babič Josip 20 stot., Lampe Makso 30 stot., Ant. Požar 2 K N. N. 40 stot., Zlobec Anton 20 stot., N. N. 20 stot., N. N. 20 stot., Prof. Mandič 1.60 K Mladi 40 stot., Berneda Dr. 60 stot., N. N. 10 stot., Babič Ant. 2 K N. N. 40 stot., Podreka 20 stot., Simončič Ivan 40 stot., Sluga Anton 20 stot., Švigel And. 20 stot., Benčina Frančiška 30 stot., Fabijan N. 1.60 K Modic N. 40 stot., Boveca Ivan 40 stot., Tomažič N. 20 stot., N. N. 20 stot., Besednjak Fr. 40 stot., Barbič Iva 2 K Sražin Luka 60 stot., Levičar Iva 1 K N. N. 60 stot., Rupena 2 K. N. N. 20 stot.

Prisrčna hvala!

Zavarovalnica za govejo živino v Trebčah imela bo v nedeljo dne 23. t. m. ob 5. uri popoldne izredni občni zbor v prostorih konsumnega društva v Trebčah. Dnevni red: 1. Volitev predsednika in tajnika. 2. Prečitanje novih pravil. 3. Posamični predlogi.

Samomor. Danes popoldne okolo 10. ure se je ustrelila na svojem stanovanju v Rojanu (kjer je bila nekdanja italica) Marija Vračko, soproga masinista na južni železnici. Pokojnica je bila v cvetoči dobi 22 let. Vzrok so bili menda prepri v družini.

Vremenski vestnik. Včeraj toplome ob 7. zjutraj 19.6, ob 2. uri popoldne

26.2 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 760.0 — Danes plima ob 7.54 predp. in ob 5.46 pop.; oseka ob 0.17 popoldne in ob 11.11 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

Odkupne obravnave v zagotavljenju užitnine. Ces. kr. finančno ravnateljstvo v Trstu je odredilo z odloki od dne 31. julija 1903. šte. 27115, 27117, 27118, 27119 in 27120 uvedenje odkupnih obravnave glede zagotavljenja užitnine na vino v spodaj imenovanih užitninskih okrajih za leto 1904, odnosno s tajnim podaljšanjem za leta 1905 in 1906. radi česa se bodo vršile odkupne obravnave s strankami, podvrženimi užitnini okrajev: Goriška okolica, Tolmin, Kobarid, Cerklje in Bovec na navedenih dneih ob 10. uri predp. na podlagi fiskalne cene navedene v popisu. Sklenitev odkupne pogodbe je vezana na pogoje, da bo na obravnava do 11. ure popoldne zastopana večina užitnini podvrženih strank, toliko glede njih števila, kolikor glede njih obsežnega prometa; v nasprotnem slučaju se zaključijo obravnave kakor brezvepešne. Zastopniki odsotnih interesentov na teh obravnava morajo se izkazati s pravnimi pooblastili, pri užitninskih okrajih:

Gorica okolica 3. septembra 1903. v Gorici, fiska na cena na vino K 61000, na meso 14500, skupaj 75500.

Tolmin 4. septembra 1903. v Tolminu, fiska na cena na vino K 9600, na meso 3600, skupaj 13200.

Kobarid 3. septembra 1903. v Kobaridu, fiska na cena na vino K 7400, na meso 1600, skupaj 9000.

Cerklje 5. septembra 1903. v Cerklju, fiska na cena na vino K 3200, na meso 720, skupaj 3920.

Bovec 2. septembra 1903. v Bovecu, fiska na cena na vino K 4000, na meso 1460, skupaj 5460.

Za davčni okraj Buzet (v Istri) pa se bo vršila razprava dne 2. septembra ob 10. uri popoldne pod vodstvom višega komisarja finančne straže v Pazinu. Letni minimalni znesek eraričnega davka je 8400 K in sicer: za vino in mošt 7000 K. za meso 1400 K.

× Razstava goveje živine v Komnu. Kmetijski odsek c. k. kmetijskega društva v Gorici za okraj komenski v Komnu, priredi v nedeljo, dne 6. septembra t. l., prvo razstavo goveje živine v Komnu. Živinoorejci, spadajoči v sodnijski okraj komeški, so vabljani, da priženejo istega dne do 8. ure zjutraj vso svojo lepšo živino ne glede na starost ter da se nemudoma prijavijo pri kmetiskemu odseku v Komnu, ali pa pri svojih županstvih, da se živino, namenjeno za razstavo, vpiše.

Razstava, kakoršne še ni bilo na Krasu in ki že sedaj vzbuja veliko zanimanje daleč na okrog, obeta biti splošno zanimiva in poučna.

Za to izvoljena komisija razdeli 18 denarnih in 18 častnih priznanj.

Otvoritev razstave bo ob 9 uri zjutraj. **× Veselica v Dornbergu.** Iz Dornberga nam javljajo, da se bo v nedeljo, dne 30. t. m., predstavljala tamkaj narodna igra »Deseti brat«. Kdor želi napraviti izlet v lepo vipavsko dolino, nudi se mu torej tu ugodna prilika. Veselčni odsek je tudi zaprosil za posebni vlak in ako bo isti dovoljen, se pravočasno objavi tozadevni urnik.

× Iz Doline nam pišejo: Vsa tista društva, ki namerujejo sodelovati na 25-letnici našega društva »Vodaika« in ob enem 25 letnici velikega taborja v Dolini, katera slavnost se bo vršila dne 13. septembra, so uljudno naprošena, naj prijavijo to najdalje do zadnjega dne meseca.

× Električna razsvetljava v Gorici. V soboto zvečer začela je redna električna razsvetljava v Gorici. Električno razsvetljenje bodo ulice: Corso Giuseppe Verdi, Šolska ulica, Raštelj in Gosposka ulica ter trgi: Travniki, Koren in Stolni trg.

Vesti iz Koroške.

*** Nemška nezmožljivost.** Kator je znano našim čitateljem, se je odvetnik dr. Brejce preselil iz Ljubljane v Celovec. Nemški listi so že začeli bruhati nanj svojo jezo in uprizarjajo gonjo proti njemu, ker je začel tudi na sodišču nastopati kakor slovenski odvetnik. Izjavil je, da bo na sodišču načeloma govoril le slovenski in da bo slovenski odgovarjal.

To je sicer več nego naravno, ako slovenski odvetnik slovenski zastopa slovenske stranke. To je pravica slovenske stranke, odvetniku pa ne le pravica, ampak tudi dolžnost! Ali, rod sedanjih Nemcev je zgubil vsak smisel za pravico drugih; postal je nezmožljiv do vsiaka.

Vesti iz Kranjske.

*** Vozna zveza med Vipavo in Ajdovščino.** Gospod Matija Wasmeyer v Vipavi je dobil oblastveno dovoljenje, da sme prevažati ljudij v to prikladnih vozovih med Vipavo in železniško postajo Ajdovščino. Omnibusi bodo po štirikrat na dan vozili iz Vipave v Ajdovščino in nazaj. Voznina znaša za osebo po dnevu 80 st., zjutraj in zvečer pa 1 K 20 st.

Vesti iz Štajerske.

— Z ustanovnega zborovanja »Murskega Sokola«. Iz poročila v celjski »Domovinu« o tem dnevu, ki je bil velepomemben v zgodovini našega narodnega gibanja v slovenskih gorah in na murskem polju, posnemljemo, da je narod naš s svojim nastopom tega dne odločno povedal vladi in nasprotnikom, da prej spremeni Mura svojo smer, nego se ta narod da ponemčiti. Na zborovanju popoldne da je bilo celo morje najodličnejših narodnjakov iz vseh krajev Slovenskih gor. Narod je poslušal govornike napeto pozornostjo in se niti zmedel ni za tropično vročino, ki je vladala.

G. dr. Magdič iz Varaždina je iskreno zahvaljeval Slovence za bratovsko pomoč nasproti trinogu Hetervaryju in madjaronski nasilnosti ter je izročil pozdrav hrvatskega »Sokolstva«. Čudil se je, da se slovenski narod tako živo zanima za sokolsko idejo in da se hrvatski in slovenski »Sokolci« ramo ob rami složno borijo za narodne svetinje. Jako efektan sta bila govora podstaroste ljubljanskega »Sokola«, dra Ravnikarja in dra Kukoveca. Značilen in razveseljen je bil moment, ko je poslednji govornik pozval tistih nad 3000 zborovalcev, naj dvigne roko, kdor je še kedaj videl nemčurja, ki bi bil pošten človek, in ko se ni dvignila ni ena roka. Seveda: poštenje in izdajstvo, sta nezdržljiva pojma. Nemčur je odpadnik, odpadnik more biti le ničvreden človek!

Brzjavna poročila.

Umirovljenje v šolski stroki.

DUNAJ 19. (B.) »Wiener Zeitung« javlja: Cesar je dovolil, da se profesorju na državni obrtni šoli v Trstu, E. Chelterju, povodom zaprosenega umirovljenja prijavi izraz najvišjega priznanja na mnogoletnem izbornem službovanju.

Kriza na Ogrskem.

DUNAJ 19. (B.) Cesar je odpotoval v Budimpešto ob 3½ uri popoldne.

Turško državno gospodarstvo.

CARIGRAD 18. (B.) V vprašanju uničevanja turških vrednot je doseženo popolno sporazumljenje. Isto bo predloženo minister-skemu svetu v odobrenje.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 19. (B.) V obsežju tretjega kora, solunskega, znaša skupno število koncentriranih pešcev, konjice, topništva in špeci-jalnih čet 170 000 mož, s katero silo bi bili ob spretnem vodstvu kos tudi bolj razširjenemu gibanju.

CARIGRAD 18. (B.) Italijanski poslanik je storil včeraj vnovič korake za izdatno varstvo konzulom v Makedoniji.

CARIGRAD 19. (B.) V neki vasi okraja Florina je prišlo do spopada med vojaštvom in neko ustaško četo, ki je neko vas popolnoma upepeljila z dinamitom. Vojaške čete so ustaše poglale v beg.

Nezgoda na Mornariških vajah.

PARIZ 19. (B.) »Petit Journal« javlja iz Calaisa, da sti torpedovki št. 171 in št. 196 ob manevriranju tako silno trčili ena ob drugo, da je v poslednjo udrolo mnogo vode in se je morala z vso naglico povrtniti v Calais, da tu popravi poškodovanja.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN 60DNK.

Lastnik konsorcijski lista »Edinost«.

Natisnila tiskarna konsorcijski lista »Edinost« v Trstu

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A. (v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarске zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poročtvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zjamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, mo-
derni sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačno.

ZALOGA USNJA

M. Madriz

Piazza Nuova 1 uhod ul. S. Caterina
TRST.

Velika zaloga vsakovrstnega usnja
najboljših tu in inozemskih tovarn.
Tovarna nadplav ter vseh pred-
metov te stroke.

Ugodne cene.

TOVARNA POHIŠTVA

Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton štv. I.
po zelo nizkih cenah.

Nova slovenska trgovina.

V soboto 22. t. m.

se odpre pri Sv. Ivanu
v starem »Narodnem domu«

slovenska trgovina

železnine, kuhinjske oprave in
kmetijskega orodja.

Ker so cene take, kakor v mestu, pri-
poroča se za obilen obisk

Ivan Grmek.

Svoji k svojim!

NAJVEČJI IZBOR VRČKOV ZA PIVO

se nahaja v dobro znani zalogi steklenin in porcelana

Jakob Hirsch, ul. Cavana 6 (nasproti škofijski palači)

TRST

Vzorec št. 4.

Vzorec št. 5.

Vzorec št. 2.

Posiljatve na deželo se izvrše z največjo točnostjo in natančnostjo.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavarje posloplja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obnove in koristne namene.

Priznanje Ilirskim testeninam iz krogov veleposestva.

Gospodoma

Žnideršič & Valenčič

II. Bistrica.

Z Vašimi testeninami sem popolnoma zadovoljna, ker so res najizvrstnejše od vseh, kar sem jih poskusila.

Tolsti vrh (St. Jernej) Dolenjsko, 12. januarja 1903.

Marija Rudež, grajščakinja.

Urar F. Pertot Trst ulica delle Poste 1, vogal ul. Caristis. Prodaja srebrne ure od 3 gld. na prej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor starih ur, regulatorjev i. t. d. Popravlja vsakovrstne ure po jako zmerni ceni.

30 malih stanovanj z eno sobo in 2 sobami in eno kuhinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v hišah St. Iva. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I. nadst. od 1-2 in 5-7 pop.

TOVARNJA ZA CEMENTNE PLOŠČE

ANDREJ STOLFA

Trst - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče umeđene od 25 in 33 cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm po K 2.- □ m.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurence bodi glede cene ali kakovosti blaga.

Jaz Ana Csillag

se svojimi 185 centimetrov dolgimi Loreley lasmi dobila sem jih vsled 14-mesečne uporabe svoje samoiznajdene pomade. To so najslovičnejše avtoritete priznale za jedino sredstvo, ki ne povzroča izpadanja las, povspesuje rast istih, poživlja lasnik povspesuje pri gospodih polno močno rast brk ter daje že po kratki uporabi lasem na glavi kakor tudi brkam naraven lesk ter polnost in ohrani te pred zgodnjim osivljenjem do najvišje starosti.

Cena lončka 1 gld., 2 gld., 3 gld., 5 gld., Pošiljam po pošti vsak dan, ako se znesek naprej pošlje ali pa poštanim povzetjem povsem svetu iz tovarne kamor naj se pošilja vsa naročila.

ANA CSILLAG

DUNAJ I., Graben št. 14

BERLIN, Friedrichsgasse št. 56.

Blag. gospa. Ana Csillag!

Prosim pošljite en lonček Vaše izvrstne pomade, na naslov eksel. gospe grofice Kielmansegg namestn. soproge na Dunaju, Herrengasse 6, III nadst., kjo z dobrim uspehom uporabljala za negovanje lasij.

Spoštovanjem Komorna dama Nj. eksel. Irma Pletzl.

Gospa Ana Csillag!

Pošljite mi zopet 2 lončka Vaše dobre pomade.

Gospa. gener. konzula Gutman Bernhardstr. 1

Mad. Ana Csillag!

Uljudno prosim pošljite mi po povzetju 1 lonček Vaše izvrstne pomade za raščo lasij Spoštovanjem

Emilija Radunsky kom. dama pri Nj. zviš. gospej princezinji Hoenlohe, Châteon de Roncy.

Gospa Ana Csillag!

Prosim pošljite po povzetju 2 lončka Vaše pomade za raščo lasij. Jaz sem razočarana o dobrem in hitrem vspehu. Moji lasje so čudovito v kratkem času zrastle in se povsod kaže nova raščo vlad česar mi je v prijetno dolžnost Vašo pomado povsod priporočati. Spoštovanjem

Grofica E. W. Zedwitz Unt. Neuburg b. Asch (Češko).

Gospa Ana Csillag!

Prosim pošljite mi vnovič še en lonček Vaše izvrstne pomade za lasi. Princezinja Carolath, (Cöthen. Ahn.)

Blagor. gosp. Ana Csillag!

Po nalogu Nj. ekselence gospe pl. Syggeny-Marich (avstr. poslanice v Berlinu) prosim uljudno izročiti mi en lonček Vaše izvrstne pomade. Sprejmite ob enem toplo zahvalo. Gospa grofica se je zelo pohvalno izražala o dobrem uspehu pomade.

Z vsem spoštovanjem Frieda Giese, komorna dama Nj. ekselence.

Gospa Ana Csillag!

Prosim pošljite mi 4 lončke Vaše izvrstne pomade Ces. in kr. konzulat v Rigi.

Blag. gospa Ana Csillag!

Prosim pošljite po povzetju 1 školjico Vaše čudodelne pomade za raščo lasij. Spoštovanjem

Dr. A. Zepold, kopal. zdrav. Ernsdorf Šlesko.

Velec. gospa Ana Csillag!

Pošljite mi takoj še en lonček Vaše dobre pomade. Z dosedanjjo uporabo sem zelo zadovoljna. Naslov: Etelka pl. Mally, soproga sodn. preds. v Temesvaru.

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, kumeral, roketov, kvadratov, kolarjev, Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in nešteto nabožnih različno fino vezan h knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov v vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste posode, vence, križev in svetelj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajo čih v bogastvu, izvršijo se vezanja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala idr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Jvan Semulič

v Trstu, Piazza Belvedere (nova hiša)

priporoča slavnemu občinstvo v Trstu

in okolici kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in drugih vrst iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Gulielmo Brod & C.

poznana trdka s

POHIŠTVOM
najelegantnejše vrste
ZAJAMČENE KAKOVOSTI
po najnižjih cenah
Via S. Giovanni št. 14

TRST vogal Piazza S. Giovanni.
KATALOGI BREZPLAČNO IN GRATIS

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovsu in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno po jako nizki ceni.

Mnogo denarja!

do 1000 kron na mesec zamo-rejo častno za užiti osebe vsakega stanu, (tudi kot postranski zaslužek).

Natančneje pod „Reel 107“ na Annonce - Abthe lung des MERCUR, Stuttgart, Bergstr.

Alojzij Svagel

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST

priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, najfinejše testenine po jako nizkih cenah, na-dajle moko, žito, kavo, sladkon.

Razpošilja blago tudi na deželo bodisi na drobno ali debelo.

Cenike na zahtevo franko.

Prodaja manifakturnega blaga

SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

in podružnica

„Alla città di Sondra“

ulica Poste nuove št. 3. (Brunerjeva hiša)

Izgotovljene obleke za moške, dečke in otroke. Moške obleke od 6.50 do 24 gld.; za dečke od 4 do 12 gld. Jopiči i: snovij od 3 do 8 gld. Hlače iz snovij od 2-4 gld. ravno take iz najfinejše volne od 4.50 do 8 gld. Velik izbor finih površnikov v barvah od 8 do 24 gld. Volnene obleke za otroke od 3-12 let od 2.50 do 9 gld.; isti iz platna od 1 do 5 gld. Haveloki (Loden) za moške, dečke in otroke po zelo zmernih cenah Hlače od moških za delavce (iz lastne predilnice v Korminu). Močne srajce lastnega izdelka po 1.20 gld. Zaloga jopičev Orleans, platna, črne in barvanega satena za pi-sarniško obleko.

Bogat izbor snovij za moške obleke toli na meter koli za naročbe po meri, koje se izvrše v slučaju potrebe v 24 urah.

Velika zaloga
portlandskega cementa

in živega apna

HEKTOR ZERNITZ

ulica Torrente

nasproti Volti di Chiozza.

Gosp. Avgust Aratti je edini pooblaščenec za vsprejemanje naročil.

„Gospodarsko društvo“ v Škedenju,

vkupljena zadruga z neomejeno zavezo,

vsprejema hranilne vloge

tudi od neudov in jih obrestuje po

4 1/2 %

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu šrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Ror na naročila.

Podružnica v Spletu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.